

kommen Løsningen nær. Det er allerede en mærkelig Anomali i de nuværende Bestemmelser, at medens den literære Eiendomsret i Almindelighed bevarer for Forfatterens Arvinger i 50 Aar, udløber den dramatiske allerede efter 30 Aar. Det er et Punkt, som jeg synes i høj Grad trænger til Forandring. Jeg kan ikke se nogen som helst Grund til, at Arvingerne efter en dramatisk Forfatter ikke bør have denne Ret ligesaa længe som Arvingerne efter en hvilken som helst anden Forfatter. Det havde været en meget betydningsfuld Opgave for den ærede Forslagsstiller, om han havde søgt at løse denne særdeles praktiske Opgave, men jeg haaber i ethvert Tilfælde at faae hans Støtte til, at dette yderligere fremdrages. Det er dernæst en mærkelig Anomali, der er i den nuværende Lovgivning, at medens et Theater, som har ladet et Stykke hvile i nogle Aar, dog er døkket i 5 Aar, mod at et andet Theater opfører det, saa falder denne Døkkning fuldstændig bort med Udløbet af de 30 Aar. Der synes at være Grund til at beskytte Theatrets Opførelsesret ogsaa under den Omstændighed i et vist Tidsrum. Men navnlig maa jeg meget beklage, at den ærede Forslagsstiller har set sig foranlediget til at nedlægge denne Beskyttelsesgrænse, som nu haves i 5 Aar, til 3 Aar. Det er ganske klart, at man gaar det billige Hensyn, der bør tages til et Theater, som har paataget sig den Meilighed og det Besvær at opføre et Stykke, meget nær, naar man, efter at det har ladet Stykket hvile i 3 Aar, prisgiver det til Andre, og det er Noget, som kun kan være til Skade for den Omhu og de Befølgninger, der anvendes paa Opførelsen. Der kunde snarere være Grund til at forlænge Tidsfristen end til at forkorte den, det vilde vistnok være til betydelig Gavn for Stykket. Det er et væsentligt Afnit af Loven, som jeg maa beklage ikke fyldestgjør de Forordninger, jeg mener kunde være stillede til et nyt Lovarbejde paa dette Omraade. — Det næste Punkt, som synes maatte mere at have tildraget sig den ærede Forslagsstillers Interesse, er Næringsforholdene i dramatisk Henseende. Det er jo her løst paa en ganske mærkelig Maade, derved at der er indført ubegrænset Næringsfrihed. Jeg er i det Hele ikke nogen absolut Tilhænger paa noget Omraade af en saadan aldeles ubegrænset Næringsfrihed. Det har vistnok vist sig i det Hele, at den, der er bleven indført paa det økonomiske Omraade i 1857, ikke har havt en absolut heldig Virkning i alle Henseender, men at det paa dette Omraade skulde være tilraadeligt at gaa saa vidt, som der her er gjort Forsøg paa, maa jeg bestemt

benægte; jeg anser det for at være noget aldeles Forfejlet. For det Første kan det aldeles ikke gaa an at overlade Opførelsen af et dramatisk Arbejde til en hvilken som helst, der falder paa at aabne et Theater. Sagen er nemlig, at derved, at et Stykke opføres og ses, faar det en hel anden Betydning for Folket, Folkets Liv og Folkets Sæder end derved, at det blot foreligger i trykt Tilstand; det faar en Udbredelse, hvormed et andet Stykke ikke kan stilles i Sammenligning, og jo slettere det er, desto større Publikum tiltrækker det sig i en vis Grad, og desto farligere bliver det. Der maa af den Grund ses noget efter, hvem der har Ret og Bevilling til at give Theaterforestilling. Det er ogsaa tilstrækkelig oplyst af den høitæredede Justitsminister, at i de allerfleste Lande giver man det ikke hen til Næringsfrihed, men forlanger, at de Paagjældende skulle have Løst Bevilling. Men der er ogsaa et andet Hensyn, der gjør, at det navnlig under vore nuværende Forhold vil være aldeles uholdbart. Jeg tror, at den ærede Forslagsstiller regner med aldeles imaginære Størrelser; han tror, at vi have et ubegrænset stort Theatrepublikum, for hvem vi kunne aabne ligesaa mange Theatre, det skal være, det skal nok besøge dem. Nei, saaledes forholder det sig ikke, han tænker vel paa Berlinste eller maatte paa parisiske Forhold, og der er det ogsaa meget muligt, at det kan forholde sig saaledes, men under Kjøbenhavnske Forhold er det ikke tænkeligt. Der viser det sig, at man har megen Nød med at samle et Publikum i de Theatre, der allerede eksistere, og det er vist ingenlunde ubelukkende det sgl. Theater, der for disse Pladsers Vedkommende kan glæde sig over det store Antal Fribilletter, jeg tror, at det i meget høiere Grad er Tilfældet i de private Theatre, at de spille for Fribilletter, og jeg tror ikke, det er saa overordentlig tillokkende af den Grund at gaa til at rejse en yderligere Konkurrence. Denne kan være tilstrækkelig, saaledes som den er; saa snart det gjælder om at uddele saa mange Fribilletter som muligt, tror jeg, at vi ere tilstrækkeligt vidt fremskredne. Fra disse Synspunkter betragtet tror jeg rigtig nok, at Hensynet til den fri Konkurrences Ulykkelighed aldeles ikke er paa sin rette Plads. Men endnu værre er det naturligvis i æsthetisk Henseende, thi hvad vil Følgen være af at aabne en saadan ubegrænset Theaterfrihed i æsthetisk Henseende? Følgen vil naturligvis være den, at man mere og mere lægger Bøgt paa flette Voffemidler, man synker dybere og dybere ned paa Stykkernes Gehalt, og vi have allerede nu været inde paa meget farlige Ting. Vi have hørt, at